

“Latvijas skolas soma” tepat Latgalē!

Programmas “Latvijas skolas soma” ietvaros Rēzeknes pamatskolas – attīstības centra skolēni oktobra mēnesī devās mācību ekskursijās ar nolūku iepazīt latgaļu senās tradīcijas, nodarbes, amatus, kultūru un vēsturi.

Pirms ekskursijām skolotāji kopā ar skolēniem noskaidroja, kāda ir mūsu Latgale – cik bagāta ar ezeriem un kalniem, kādi ļaudis to apdzīvoja, un kā mūsu senči apstrādāja zemi, audzēja labību un linus, kā kopa lopus un zvejoja vietējos ezeros, un, protams, kā darināja māla traukus.

Biedrības “Teira latgalīšu moksla” - “Andrupenes lauku sētā” skolēnus sagaidīja meistare Evija, kura sākumā klātesošos iepazīstināja ar senās kokles skanējumu, iesaistot ritmiskas latgaļu dziesmas izpildījumā. Tam visam līdzās sekoja stāstījums par tradicionālo latgaliešu amatnieku nodarbi – māla trauku un dekoru darināšanu. Katram skolēnam tika māla pikuci, un bērniem bija iespēja izveidot savu māla bļodiņu, kuru drīkstēja paņemt sev līdzi.

Andrupenes muzejā “Lauku sēta” bija lieliska iespēja uzzināt par seno latgaļu dzīves ikdienu, par viņu saimniecības darbiem, apskatīt vecos darbarīkus. No muzeja darbinieces Diānas stāstījuma skolēni uzzināja par sviesta darināšanas, maizes cepšanas, linu apstrādes mehānismiem, audēju stellēm un tradicionālajām latgaļu segām, un vēl daudz ko citu. Interesanti bija aplūkot arī melno pirtiņu un seno klēti ar vecajiem koka traukiem. Turpinājumā visus gaidīja visgaršīgākā meistardarbnīca pie “saimes galda”. Muzeja saimniece Diāna bija sagatavojusi lielu bļodu ar mīklu, no kuras katrs skolēns varēja lipināt sev pīrādziņus ar biezpienu – latgaliešu tradicionālās kļockas. Kamēr visi ēdām līdzpaņemtās pusdienas, mūsu darinātās kļockas Diāna sacepa, un visi ar sajūsmu varējām ar tām mieloties, jo tās bija patiesi garšīgas.

Jaundomes muiža - netālu no Ezerniekiem, kur atrodas Rāznes nacionālā parka Vides izglītības centrs. Skolēni tajā papildināja zināšanas par saldūdens zivīm, par rāpuļu un abinieku dzīvi, apskatīja ļoti kvalitatīvo zivju mulāžu kolekciju.

Vēl viena Latgales mala – Zilupes novads. Dodoties šajā virzienā skolēni izstaigāja Istras Dabas parku, kur kāpa Tiškova kalnā, uzzinot no gida, ka šo kalnu ieskauj trīs ezeri - Istras, Audzeļu un Dziļezers ar savām skaistajām salām. Redzēja visīsāko Latvijas upi bez nosaukuma. Neizpalika Rūdovas kalns, no kura pavērās brīnišķīga ainava

Tika apskatītas deviņas Lauderu dižapses, kuras pēc apjoma ir vislielākās Latvijā, kā arī izpētītas apšu mizas, ķērpjus, lapas, meklētas līdzības un atšķirības. Interesantas aktivitātes skolēnus sagaidīja Eiropas nozīmes biotopā - sauso smiltāju pļavā.

Plānojot šo ekskursijas maršrutu, nevarēja neiekļaut Sv. Dominika Pasienes Romas katoļu baznīcā, kura no ārpuses atgādināja Aglonas baziliku.

Visbeidzot Ilgas Ivanovas vadībā skolēni izgatavoja mājas gariņus, bet ar Juriņa Ivanova palīdzību tika izvārīta garda zupa.

Neskatoties uz lietaino oktobra laiku, visu ceļojumu skolēnu un arī skolotāju jūsmoja par zelta rudens krāšņumu un Latgales skaisto dabu.

Rēzeknes pamatskola – attīstības centrs
Informāciju apkopēja Ilona Saule